

نخستین کسی که برای امام حسین علیه السلام گریه کرد ، چه کسی بود ؟

سؤال کننده : امینی

توضیح سوال :

طبق آنچه که در کتب شیعی آمده اولین کسی که برای امام حسین (ع) اقامه عزا کرد آدم (ع) بوده است . نظر علمای اهل تسنن در این زمینه چه میباشد ؟ آیا آنان نیز این روایت را قبول دارند ؟ آیا در کتب ایشان روایت هایی در رابطه با اولین کسی که بر سید الشهداء(ع) اشک ریخته وجود دارد (قبل از به شهادت رسیدن آن حضرت) ؟؟

جواب :

در کتب اهل سنت مواردی از ذکر یاد ابی عبد الله علیه السلام حتی قبل از تولد ایشان و قبل از زمان رسول خدا صلی الله علیه وآلہ وسلم نقل شده است :

ذکر شهادت حضرت سیصد سال قبل از بعثت

2874 حدثنا محمد بن عبد الله الحضرمي ثنا محمد بن غورك ثنا أبو سعيد التغلبي عن يحيى بن يمان عن إمام لبني سليم عن أشياخ له غزوا الروم فنزلوا في كنيسة من كنائسهم فقرأوا في حجر مكتوب:
أيرجو معشر قتلوا حسينا شفاعة جده يوم الحساب
فسألناهم منذ كم بنيت هذه الكنيسة قالوا قبل أن يبعث نبيكم بثلاث مائة سنة قال أبو جعفر الحضرمي وثنا جندل بن والق عن محمد بن غورك ثم سمعته من محمد بن غورك

المعجم الكبير الطبراني ج 3 / ص 124

با روم می جنگیدیم پس به یکی از کلیساهاي ایشان وارد شدیم . پس در آن سنگی بود که روی آن نوشته شده بود :
آیا امتي که حسین را می کشند شفاعت جد او را در روز قیامت امید دارند ؟
وروپنا آن صخره وجدت قبل مبعث النبي صلی الله علیه وسلم بثلاث مائة سنة وعليها مكتوب باليونانية

أيرجو معشر قتلوا حسينا

التبصرة ابن حوزي ج 2 / ص 17

به ما خبر داده شد که صخره ای در بیت المقدس سیصد سال قبل از بعثت رسول خدا پیدا شده است که بر روی آن با زبان سریانی نوشته شده بوده است :

آیا امتي که حسین را می کشند ...

شبیه این دو روایت در کتب ذیل آمده است :

تهذیب الکمال ج 6 / ص 442 بغية الطلب في تاريخ حلب ج 6 / ص 2653 صبح الأعشی في صناعة الإنسا ج 13 / ص 234 الخصائص الكبرى سیوطی ج 1 / ص 63 و ...

طبق اقرار برخی علمای اهل سنت حاکم نیشابوری هم شبیه این روایت را (در مورد وجود نوشته ای با این اشعار) با اضافه ای در کتاب امالي خویش آورده است اما متأسفانه اکنون این روایت در کتاب وی یافت نمی شود و آن اضافه این است که علاوه بر بیت مذکور در آن نوشته نام ابراهیم خلیل الله (ظاهرابه عنوان نویسنده) موجود بوده است.

حدیث انس ان رجال من أهل نجران احتفر حفيرة فوجد فيها لوحًا من ذهب فيه مكتوب :

اترجو أمة فتلت حسيناً شفاعة جده يوم الحساب

وكتب ابراهیم خلیل الله فجاؤ باللوح إلى رسول الله فقرأه ثم بكى وقال من آذاني وعترتي لم تزل شفاعتي حافياً مالياً

تنزية الشريعة على بن محمد بن علي بن عراق الكناني ج/ص 409

روایت انس که شخصی از اهل نجران گودالی می کند پس در آن لوحی از طلا پیدا کرد که در ان نوشته بود آیا امتی که ونوشته بود ابراهیم خلیل الله پس این لوح را به نزد رسول خدا صلی الله علیه وآلہ وسلم آوردن . پس آن را خواند و گریه نمود . سپس فرمود هر کس که من را اذیت کند و خانواده ام را شفاعت من به وی نخواهد رسید - حاکم در کتاب امالي -

روايات اهل سنت در مورد اشك ریختن بر ابی عبد الله علیه السلام

اما آنچه که در کتب اهل سنت در مورد اشك ریختن برای امام حسین علیه السلام موجود است در مورد رسول خدا صلی الله علیه وآلہ وسلم بوده است :

ما دراینجا تنها عبارت ذهبي راکه دربین اهل سنت به تعصب معروف است نقل می نماییم وقسمت های مهم را ترجمه می کنیم: وقال الإمام أحمد في مسنده ثنا محمد بن عبيد ثنا شرحبيل بن مدرك عن عبد الله بن نجي عن أبيه أنه سار مع علي وكان صاحب مطهرته فلما حاذى نينوى وهو سائر إلى صفين فنادي اصبر أبا عبد الله بشط الفرات قلت وما ذاك قال دخلت على النبي صلی الله علیه وسلموعيناه تفيضان فقال قام من عندي جبريل فحدثني أن الحسين يقتل بشط الفرات وقال هل لك أن أشمك من تربته قلت نعم فقبض قبضة من تراب فأعطانيها فلم أملك عيني أن فاضتا وروي نحوه ابن سعد عن المدائني عن يحيى بن زكريا عن رجل عن الشعبي أن علياً قال وهو بشط الفرات صبراً أبا عبد الله وذكر الحديث

وقال عمارة بن زاذان ثنا ثابت عن انس قال استأذن ملك القطر على النبي صلی الله علیه وسلم في يوم أم سلمة فقال يا أم سلمة احفظي علينا الباب لا يدخل علينا أحد فبینا هي علي الباب إذ جاء الحسين فاقتحم الباب ودخل فجعل يتوضأ علي ظهر النبي صلی الله علیه وسلم فجعل النبي صلی الله علیه وسلم يلشه فقال الملك أتحبه قال نعم قال فإن أمتك ستقتله إن شئت أريتك المكان الذي يقتل فيه قال نعم فجاءه بسهلة أو تراب أحمر قال ثابت فكنا نقول إنها كربلاء

عمارة صالح الحديث رواه الناس عن شيبان عنه

وقال علي بن الحسين بن واقد حدثني أبي ثنا أبو غالب عن أبي أمامة قال قال رسول الله صلی الله علیه وسلم لنسائه لا تبكوا هذا الصبي يعني حسيناً فكان يوم أم سلمة فنزل جبريل فقال رسول الله صلی الله علیه وسلم لأم سلمة لا تدع أحداً يدخل فجاء حسين فبكى فخلته أم سلمة يدخل فدخل حتى جلس في حجر رسول الله صلی الله علیه وسلم فقال جبريل إن أمتك ستقتله قال يقتلونه وهم مؤمنون قال نعم وأراه تربته رواه الطبراني

وقال إبراهيم بن طهمان عن عباد بن إسحاق وقال خالد بن مخلد واللطف له ثنا موسى بن يعقوب الزمعي كلامهما عن هاشم بن هاشم الزهري عن عبد الله بن زمعة قال أخبرتني أم سلمة أن رسول الله صلي الله عليه وسلم اضطجع ذات يوم فاستيقظ وهو خاثر ثم اضطجع ثم استيقظ وهو خاثر دون المرة الأولى ثم رقد ثم استيقظ وفي يده تربة حمراء وهو يقبلها فقللت ما هذه التربة قال أخبرني جبريل أن الحسين يقتل بأرض العراق وهذه تربتها

وقال وكيع ثنا عبد الله بن سعيد عن أبيه عن عائشة أو أم سلمة شك عبد الله أن النبي صلي الله عليه وسلم قال لها دخل على البيت ملك لم يدخل علي قبلها فقال لي إن ابنك هذا حسيناً مقتول وإن شئت أريتك من تربة الأرض التي يقتل بها

رواه عبد الرزاق عن عبد الله بن سعيد بن أبي هند مثله إلا أنه قال أم سلمة ولم يشك

وإسناده صحيح رواه أحمد والناس

وروبي عن شهر بن حوشب وأبي وائل كلامهما عن أم سلمة نحوه

تاریخ الإسلام ذهبي ج5/ص102

احمد بن حنبل در مسندش گفته است که ... همراه علی می رفت وظرف آب حضرت را همراه داشت . پس وقتی به نینوا رسید - در حالیکه به صفين می رفت - پس صدا زد که ای ابا عبد الله در شط فرات صبر کن . گفتم این چه معنی دارد ؟ فرمودند : به نزد رسول خدا صلي الله عليه وآلہ وسلم رفتم وحال آنکه دو چشم ایشان (مانند چشم) می جوشید . پس به من فرمودند که جبریل در کنار من ایستاد وگفت که حسین در کنار شط فرات کشته می شود . وگفت آیا می خواهی که بوي تربت وي را احساس کنی ؟ گفتم آري ، پس کفي از خاک وي را گرفته به من داد ، پس نتوانستم که جلوی اشك چشم خود را بگيرم ... از انس نقل شده است که فرشته باران در روز ام سلمه (روزی که رسول خدا در خانه وي بودند) از رسول خدا صلي الله عليه وآلہ وسلم اجازه حضور گرفت . پس حضرت فرمودند که ای ام سلمه ، مراقب در باش که کسي بر ما وارد نشود . در اين هنگام حسین عليه السلام آمد پس با اصرار وارد اتاق شد و بر پشت رسول خدا صلي الله عليه وآلہ وسلم پرييد . ورسول خدا او را بوسيدند ؛ پس فرشته باران گفت: آیا او را دوست می داريد؟ حضرت فرمودند: آري ، گفت: بدرستيکه امت تو او را بعد از تو می کشند . اگر بخواهيد مكان شهادت وي را به شما نشان خواهم داد . پس حضرت قبول فرمودند . پس وي حضرت را در کنار تپه اي يا خاک سرخی آورد .

ثابت گفت: ما آن را کربلا می گفتیم . روایتهای عماره روایات خوبی است .

رسول خدا صلي الله عليه وآلہ وسلم به همسرانشان فرمودند این کودک - حسین - را به گریه نیندازید . پس نوبت ام سلمه شده بود که جبریل نازل شد پس حضرت به ام سلمه فرمودند که نگذار کسي وارد اتاق شود . پس حسین آمد و شروع به گریه کرد . پس ام سلمه اجازه داد که ایشان وارد شود . پس وارد شده بر دامان رسول خدا صلي الله عليه وآلہ وسلم نشست . پس جبریل گفت که ام تو او را خواهند کشت . حضرت پرسیدند او را می کشند وحال آنکه مومنند!!! (ادعای ایمان دارند؟) گفت آري وتربيتش را به حضرت نشان داد .

ام سلمه به من خبر داد که رسول خدا صلي الله عليه وآلہ وسلم روزی خوابیده بودند ، پس در حالت ناراحتی بیدار شدند ، سپس دوباره استراحت فرموده دوباره بیدار شدند و حال آنکه گرفتگی ایشان کمتر بود . دوباره خوابیدند و بیدار شدند و در

دستشان خاک سرخی بود که آن را می بوسیدند . سوال کردم که این خاک چیست؟ فرمودند جبریل به من خبر داد که حسین در عراق کشته خواهد شد و این تربت وی است ...

رسول خدا به وی فرمودند که فرشته ای به نزد من آمد که تا کنون نیامده بود . پس گفت که فرزندت حسین کشته خواهد شد و اگر بخواهی خاک زمینی را که در آن کشته می شود به تو نشان دهم سندش صحیح است احمد و عده ای آن را نقل کرده اند .

موفق باشید

گروه پاسخ به شباهات

مؤسسۀ تحقیقاتی حضرت ولی مصر (ع)